

isotretinoin

AF: AUGUST HOMBURG OG STINE FABRICIUS

FOTO: UDLÅNT AF MEDICIN.DK

Hvordan virker det?

Hvordan isotretinoin udøver sin virkning, kendes ikke i detaljer, men den er forbundet med en undertrykkelse af talgkirtlernes aktivitet og størrelse. Sammen med en dermal antiinflammatorisk virkning gør det isotretinoin til en effektiv behandling mod svær akne.

Tak til Gary

Isotretinoin, som blev opdaget i 1960'erne og patenteret i 1969, var oprindeligt beregnet til at være forebyggende mod hudkræft. I 1970'erne opdagede seniorforsker Gary Peck, at isotretinoin dog også var en effektiv behandling mod svær akne.

En barsk pille

Listen over bivirkninger er lang. De spænder fra tør hud, næseblod og muskelsmerter til blodmangel og depression. Isotretinoin er desuden stærkt teratogent og er et af de lægemidler, der er tilknyttet et risikostyringsprogram. Formålet er at sikre effektiv og sikker anvendelse, hvorfor der er særlige betingelser, der skal være opfyldt forud for og under behandling. Før behandling skal ordinerende læge sikre sig, at patienten forstår den teratogene risiko, og lægen bør kun udstede recepter til 30 dages behandling. Og så skal recepten være indløst inden syv dage.

Mere isotretinoin, mindre tetracyclin

De seneste 10 år er antallet af folk, der indleverer en recept på isotretinoin, næsten fordoblet – fra 12.615 i 2012 til 23.510 i 2022. Stigningen i brugen af isotretinoin hænger sammen med, at man er blevet mere tilbageholdende med brugen af antibiotikummet tetracyclin, som i samme tidsperiode er faldet fra 36.655 til 22.200 recepter. Det skyldes bl.a. bekymringen for antibiotikaresistens. Før i tiden kunne man være i antibiotikabehandling flere år i streg, fordi aknen kom tilbage, så snart man stoppede. Ved brug af isotretinoin er sygdommen ofte i ro i en årrække eller kommer slet ikke tilbage igen.

Bumser påvirker livskvaliteten

Akne kan resultere i både fysiske og mentale ar. Nogle undersøgelser viser nemlig, at akne påvirker livskvaliteten i lige så høj grad som diabetes, leddegigt og epilepsi. Dette er også en af grundene til at forbruget af isotretinoin er steget, da man de seneste par år har haft større fokus på den forringede livskvalitet forbundet med akne.

